

Setmanari humorístich, popular y catalá de bona mena,
DESLLIGAT DE TOT PARTIT POLITICH.

SORTIRA CADA DIVENDRES

Se trobará en tots los kioscos de la Rambla y demés llochs de venda de periòdichs.
Encàrrechs y correspondencia: plassa de la Catedral, núm. 2 bis, baxos.
Número solt, 5 céntims.---Suscripció per un any, 3 pessetas.

SUMARI: Text: De tot arreu.—Moscas d' ase.—Ni mes ni menos, per X.—L' Hivern, (poesia) per Joseph Vila.—Croquis Barceloní, per Albert Barris.—Lo Llenyatayre, per Teboll.—A la vera del foch.—Epigrames, per Xiribiribich.—Cartes de Forá, per Tarrassench.—Trenca-closcas.—Correspondencia.

DE TOT ARREU

Los diaris de Valencia doñan compte d' una espontanea manifestació de simpatia qu' feu lo poble al Senyor Cardenal Archebisbe, al sortir d' una visita de caritat feia á un obrer menesterós á qui doná una bona almoyna, aconhoriant per espay de més d' un quart d' hora á la seva atribulada familia. Com notas lo caritatiu Prelat al estrenyer les mans del malalt, que les tenia molt fredes, disposá que li portassen de Palacio una bona flassada per abrigarlo.

Lo diumenge passat tingué lloch la inauguració de la Biblioteca que la Obra, á favor del noys presos, ha instalat en la presó, ab lo laudable propòsit de que les moltes hores vagatives que tenen aquells desgraciats, transcorrin menos penosamente y ab algun profit.

Si un bon llibre es un bon amich, ben contents poden estar los pobres reclusos, puig comptan ab una collecció escullida de llibres dels millors autors, que de distintes procedencies s' han reunit gracies á la sollicitud desplegada pels joves que forman aquesta obra y particularment lo seu president D Ramon Albó profitosament conegut pels seus treballs sobre cuestió penitenciaria.

¡Llástima que no pugui realisar-se la aspiració del bon pastor d' aquells cors estraviats, tocant á la Santa Missa! Per falta de lloch los presos se veuen privats de complir un dels preceptes mes importants de la Iglesia!

¡Axó en un Estat Catòlich!

Lo Centre Moral de Gracia ha celebrat en la diada de la Purificació de Nostra Senyora, lo XXVIII aniversari de la seva fundació, ab una solemne festa religiosa.

Li desitjém pugui celebrar-ne molts més, en bé de la propaganda catòlica en qual camp tants mèrits té contrets.

La Universitat catòlica de Lille té 80 catedràtics de totes les diòcessis de Fransa. Per commemorar lo xxv aniversari de la seva fundació, s' ha construhit una magnifica iglesia que será oberta al culte dintre poch temps.

Mr. Harmel, lo gran fabricant catòlich, y lo Rvt. P. Dehón superior dels sacerdots del Sagrat Cór, han estat rebuts pel Papa. Lleó XIII los ha felicitat pels seus treballs en la cuestió social y

ls ha encoratjat á seguir lo cami que han emprés. Mr. Harmel ha manifestat al Par. Sant que s' proposa convocar enguany a Turin ó á Milan, d' acort ab los quefes del moviment catòlich d' Italia, un Congrés enternacional obrer S. S. ha benehit aquest projecte.

¿Saben alló de no dexar parlar en catalá pel teléfono? Donchs encara no está arreglat del tot. Al menys l' altre dia á un senyor de Bilbao que va telefonar en basch, li tornaren lo telefonema, dihent qu' estava escrit en dialecte prohibit per la circular n.º 806, de 7 de juny de 1896.

De modo que la revocació d' aquella injusta circular encara no habia arribat á noticia del telefonista. Axis anem.

Pero la culpa qui la te es lo director general, ó qui sigui, qui te la frescura de firmar una circular que porti 'l número 806. ¿Hi ha cap pobre empleat que pugá tindre al cap 806 circulars y les que de juny ensá han sortit encara?

Suposant que cada circular ocupés una página, unes ab altres, farian un tomo de mes de 800 páginas ó be dos tomos de quatrecentes planes ¡que Deu n' hi dol!

Com son aquestes circulars tan incoherents y poch distintes que s' olviden, ban de repassarse tot sovint; y repassantne dues cada dia de feyna, donan treball per tot l' any.

Per xo deu ésser que aném tant be.

—Gutierrez remita este telégrama que es urgente

—Dispense: estaba repasando la circular 596 ..

—Bueno, acabe, que es muy instructiva

O be:

—Esto no está en regla.

—¿Cóm que no? siempre ho he fet axis.

—Pues figese en la circular 413.

Lo queje:

—Pero animal: ¿no sabe que está reformada por las 520, 639 y 740?

Los romans, que d' axó de lleys en sabian un xich mes que no pas los de Madrid, prou ho entenian quan deyan: «moltes lleys hi ha, la república está perduda.»

Si al vespre enviheu un parte á Nova York, l' endemá al mati tindréu contestació. Com á Espanya, si fa ó no fa.

Axó sí: los dependents del cable no han d' estudiarse 800 y pico de circulars.

Hem cridat molts cops la atenció de nostres llegidors sobre la iniquitat qu' está passant ab els mestres d' estudi obligantlos anar a fer oposicions á la *Puerta del Sol*, sense altre objecte que axugalshi les butxaques y engegarlos pel mateix cami que habian vingut, ab un pam de nas, axó sí.

Axó no es sols ofensiu pels mestres sino per tots nosaltres á qui tracion de ruchs; moltes gracies; perque no poder judicar unas oposicions de mestres de primeres lletres aquí, es senyal de que 'ns creuen molt ases, com hem dit; perque no volem creuer que siga axó ab l' objecte d' evitar injusticies, ¿de qué 'ls vindria? tampoch volém suposar que sigui ab l' intent de ferne ells, no som tan mal pensats.

Mes ben dit no sabem res; be, tant com res no, sabem que perjudican, volguent ó sense volguer, á tots els mestres que les seves mares han tingut el mal gust de donarlos á llum de *provincianos*, mes; sabem que aquestos infelissos *provincianos*, han fet una instancia demanant als amos de Madrid que tot açó s' acabe.

Donchs be: creyém que aquesta instancia, com surt de gent modesta, com si diguessem materia axafable, no servirá ni pel n.º 100 d' allí, si no va apoyada per qui te la obligació d' apoyarla.

Perque encare que siguém en temps democrátichs, alló que deyam de *la igualdad ante la Ley*, es broma, es una mena de *xiste* com qual-sevol altre.

Renoy, quants de dies que hem tingut l' Arcalde, regidors y 'l senyor Gomez de los Castillos á Madrid! Hauran tornat ab la espinada feta mal be de tant doblegarla! oh, y lo mes trist es que no s' hi estan de franch ni molt menos; en cambi aquí han tancat l' axeta y no pagan lo que deurian, axó es la última moda, d' altre banda, no hi ha remey, l' hem de seguir. Potser han allargat mes la estada per practicar el castellá, com á n' aquí el parlan ab tall municipalesch, inter-nos siga dit: be vaja potser han volgut donarnos la sorpresa per la primera sessió després de la arribada, *olé con óle*.

Si no fos que 'n surtím molt y molt perjudicats tots los *provincianos* d' aquesta manera d' ésser; dats los temps que correm de rebaxament famellesch podriam passarho per alt ¡se n' hi han de passar tantes de coses, que no ve d' una!

Are qu' estém de broma podrém riurer una estona am la fila que fan los soldats de Cuba ab aquell vestit tan prim de ratlladet, les mans á les butxaques, morts de fret; els veureu voltar pels carrers de Barcelona, arrupits, morats: oh y lo mes graciós es el contrast xocant de debó

que fan al costat de tants senyors y senyores tots plens de pells que semblan osos, fins fan mitja por: y també fa riurer molt un cop posats, veurer á altres companys seus y fins superiors també ben arropats. Quines coses te el mon, ves qui s' hi enfonda. Veyeu, los artillers es veu que no están tan de broma porque tots portan capot de panyo, tan los d' aquí com los de Ultramar.

* *

L' Estat espanyol, ab aquella previsió y zel de cap de casa que vetlla principalment pels petits y débils; va dirigir temps enrera sa mirada tendre, protectora y amorosa envers los *menors*, y tement que poguessen sofrir merma de cap mena llurs quartets dexats pels pares *naturals*, va decretar ab una Lley ó decret ó lo que siga, que per cuestió de noms no renyirém. que, ningú mes que Ell, l' Estat, podia guardarlos be, sense por de cap mena y desde aleshores quartets cap á Madrid: algú dirá ¿pro que no estaban be á les caxes de provincies siguent també del Govern? no senyors no, s' han de tenir ben aprop, ab axó cap á Madrid: resultat, que los menors quan necessitan dinerets tenen un podé de feyna y may acaban d' arribar; fins n' hi han que passen gana ab aquestos retarts, de veras.

¿Be, y donchs, ahon son les ventatges? be, ventatges ja n' hi han pro no son pels menors.

¿Y tot alló que deyen de la paternitat amorosa y altres romansos?

Era broma, home, no veyeu que s' acosta carnestoltes!...

NI MES NI MENOS

Un cap vespre tornavem ab un company de fer la visita á les families pobres, com s' acostuma en les Conferencies de Sant Vicens, y mentres estavem delitantnos ab una hermosa posta de sol, una dona ens cridá despenjantnos brusquement del ideal de la contemplació. ¡Afigurenvos que anava ab un bagul de morts sota 'l bras!

—Y donchs ahont aneu bona dona?

—Se m' ha mort una nena ahir, tot avuy que corro y suo per obtindre aquest bagul de franch y també he corregut per l' enterrament que paga l' ajuntament pels pobres y no n' he pogut exir.

—Com es estat açó?

—He anat allí ahon diuen qu' ho despatxan y despres de molt demanar, m' he encarat ab un senyor reganyos qui se m' ha tret del devant demanantme dos testimonis ab cédula. Jo ¿ahont los trobo pobreta de mi dos homens ab cédula que vulgan perdre un mati?

—Be, dona, no ploreu; demá á les deu sigau allí que naltres matexos vos farem de testimonis.

Se 'n aná somicant, barbotejant agrauments y nosaltres restarem contemplant la silueta estranya que feya ab lo bagulet sota 'l bras, perdentse en lo morat del quadro y, pensant en les moltes ventatjes dels pobres en los temps democratichs que patim.

L' endemá á les deu ab l' amich nos trovarem á la porta d' una casa bruta y fosca, ahon abans s' hi alabava á Deu y si practicava la virtut y aleshores s' hi feya justicia pro barrejada ab molta bruticia y fosquedat. Ja 'ns hi esperava la pobre mare y férem cap á un dels caus; l' *amo* no hi era; axis que un dels escrivens vegé á la dona ab un rebuf y una paraulota li doná 'l Deu te quart.

—Dispensi, li vaig dir: nosaltres som los testimonis que necessita aquesta dona.

Ens clavá una mirada d' allo mes lliberal, y que per cert ho era y dels mes avansats, tant, que 'l meu amich que no tenia gayre paciència estigué á punt de fer una etzaguellada. Al cap de una bella estona, sense mirarnos digué:

—La papeleta.

—Tingui.

—Está malament.

—Diguins, si es servit, que hi manca qu' ho esmanarém.

—No soch aquí per ensenyar á ningú.

Mossegantnos la llengua exirem y per casolitat verem trobar un conegut nostre procurador y ell mateix la acabá d' omplir ab tinta y ploma que duya al demunt.

Entrarem de nou á dintre, li entregarem l' escrit, se 'l mirá, y ab molta amabilitat digué,—

hi falten les firmes; li demanarem un moment la ploma per firmarho y ab l' amabilitat de sempre ens respongue que—les plomes se les necessitava per ell.

Nova sortida defora, per sort encare hi havia l' amich; un cop tot arreglat cap dins altra volta y altra volta la entrega d' aquell paperot, lo va pendrer ab una revolada, molt amable açó si, y 'ns digué sempre ab el mateix to: ans que vostres tinch de despatxar tota aquesta gent. Com ja anavem disposats á pendreho tot per l' amor de Deu, ens sentarem y espera qu' esperarás fins que 'ns tocá 'l torn.

Un cop llestos, cap á un altre cau; ahont un senyor que deyan era metje nos rebé mes be del que creyam porque ens estalviá molta feyna.

Feya ja cuarenta vuit hores que la criatura era morta, ab una pudó qu' empestava, quan l' anaren á cercar de nit y ab un carro com els de les escombreries poch mes ó menos.

No es estrany que 'ls pobres s' empenyint lo que tenen y lo que no tenen ans que disfrutar de la ganga dels enterraments de franch, tal com los te montats avuy dia nostre municipi.

Ell no 'n te tota la culpa porque no ho veu, si be que una part y grossa la te en no vigilarho.

L' Estat fa lleys que no mes resultan sempre, sempre en perjudici del poble y gent de be y beneficioses per una colla de pillets.

¡Si poguessem dir lo que passa ab açó dels morts!, fa esgarriar.

S' hi haurian de mirar un xich ab no fer de la Lley una cosa repugnant á tota persona decent.

Cada vegada que 'n surt una de nova tothom tremola; be, tothom no per xó.

X.

Barchinone sur merd. . 97.

L' HIVERN

Re Cristina quin fret fá,
casibé em cuydo glassá.

Aquest hivern m' he comprat,
(puig dir que fará molt fret,
un almanach de paret
que allí al carré so trobat.)
Uns pantalóns de llanilla,
corresponent 'mericana,
una camisa de llana,
y de vellut una ermilla.

Tot al Siglo ho vaig comprá,
y al llevarm aquet mati,
depressa per' ná á teixi,
no he pogut menys que exclamá;
Re Cristina quin fret fá.

Tambe hi comprat unes botes,
pe 'l dia que hi hagi neu,
puix les meves sabatotes,
ja volen fugi del peu.
Una gorra de pesseta,
de aquelles de Sabadell,
que tapan fins el clatell.
Despres una samarreta,
mitxons, calsotets, bufanda
(tot lo demes va de banda)
Y á pesar haig de exclamá;
casibé em cuydo glasa.

JOSEPH VILA.

Sampedor 22 Novembre 1896.

CROQUIS BARCELONÍ

AHIR

Lo dia se llevava de mal humor... Les campanes de la parroquia de Sant Pere semblava brandessen á morts com planyentse d' algún malestruch succés... la sorda remor d' algún carro que sortia dematinet per arreplegar feyna en lo polsós moll, lo grinyol de algunes sabates que com si corressin per agafar lo tren primer, creuaven per l' acera abonyegant á les llambordes ab los colps de sos telons, la amohinosa cantarella del «paraiguerooo...» que 'm dava á conéixer que ja plovia ó estava per ferho, porque aquesta gent fan com los caragols, no ixen de sa casa fins que veuen que plou ó senten mal temps. Un rasquill de llum trencada que

pujava del carrer, segurament d' algún fanal encara encés, m' entrava al quarto per los finestrons del balcó que sempre tinch oberts de bat á bat, dibuxantme al sostre los ferros de barana, los lliris d' aygua dels testos del balcó, y sobre tot l' ajovada palma y 'l ram de llorer seus fulles, que la tramontana brandava d' aci y d' allá fentme movedisses les ombres del trespol y ensemps fregar los sechs branquillons del llorer pels vidres, que 'm feyen somriure de content pensant: «¡quin fret deu fer! ¡jo ja estich salvó! acotxemnos més... y ab quin pler un quan lo llit es calent, s' hi estira, arronsa, frega de mans, badalla, s' hi posa be é hi torna á aclarcar los ulls!»...—Toquen hores! una... dues... tres. ¡rallanços partits! ara que hauria sabut quantes hores contavem del dia, m' han fet la grilla les campanes de la parroquia que sembla s' hagen convertit en despertadores del vehinat... sort que 'l relotje es de repetició y si no m' adormo podré contarles altre vegada... ¿potser seria mellor axecarme y anar á donar lo tom acostumat pel Born, hon sempre hi solch trovar les primeres criades que 's disputan los mellors palpissos, fruytes y verdures, vestidetes de blanch com un vol de papellones, ab crespats llacets á les inflades mànigues, unes pentinades á la barcelonina, á la valenciana y á la ampurdanesa altres, que sembla trovarme en una fresca matinada d' estiu, elles criden, se barallen ab la verdulera, ab lo noy dels ciurons que s' hi divertex fentles esgargamellar, y riuen ab tanta gracia que si 'm trovés á casa les pendria per les refiladores mellerengues del aucellayre de sota casa, quan á la hora rompen la salutació «al mati»... però cááá!... com xiula 'l vent!... com bat la palma, y 'l llorer refrega encara 'ls vidres!.. Fem un altre son que hi trobo gust... sembla que estiga ficat en lo recuartet de la estufa... però ¡té! ara baxa un cotxe que ¡rediable! mou més fressa éll qu' un batalló de timbalers tocant alhora... y sembla que 's pari al meu carrer (es á dir meu, al qu' estich); axó vol dir que quan estaré mitg adormit, tornaré arrencar á corre y despertarm... ja sento al lluny l' atavallador picaroleig de les burres, y... que solen passar sempre per aquest barri com si vinguessen per fer esquellots á algún viudo casat de poch!.. ¡va va! m' enfadaría per res, y total qué?.. llensols al ayre y d' un bot á terra... á la una... ¡trrrrii quin fret!... á... les dues y á les... tres!!!

* *

Feya un vent del diable... un vol de fulles seques y plumes d' avirám onejava per l' ayre y despres arrossegantse per la plassa anaven á la fi á guarnir una llarga franja pels revolts dels carrers y á les entrades d' algunes botigues *encara per obri*; los llums del gas públich ja apagats y aquella boyra de color cendrós que emvolcallava á la ciutat, donava una claror trista y ensopidora com la de una nit sens lluna... plovisquejava y 'l xipolleig de l' aygua qu' engullia alguna assedegada claveguera, juntantse ab los ruflets del vent, donaven un soroll molt poch plascenta... el carro del escombrayre trontollava en los sots del empedrat, ab lo seu fanalet de vidres enllorats y esmortuhida llum que penjat sota lo fusell del carruatje balandrejava d' un cantó á l' altre, lo xebalet ab la senalla dalt del cap, la plegadora en una má, ab cos de camisa com desafiant al vent, xiulant de satisfacció s' interná en un carreró més abundant y rich en escombralles que en habitants (s' entén, humans)... alguna remada de cabres ab una saca sobre 'l dors per tombar lo plovisqueig, brandant ses tan poch sonores esquelles, passava per devant meu... jo vaig atravessar per enfront del quartel de Sant Agustí hon hi trovi enfeynats los quintos, pentinant ses mules arrestellades á les parets com fent l' exercissi; de tan en tan aquéstos ab un xarrupeig de llavis com si pessessen á un moxonet y ab un requiebro delicat saludaven á la minyona que ab los cistells *encara per provehi*, fugia esparvillada dret al Born sens ni gosar axecar los ulls d' aterra de sofocada. Lo dia semblava tornava en sí, pará de roinejar, lo cel s' aclarí un xich en tan que 'l vent se posá á bufar més fort, fins lograr á emportantse 'm lo sombrero que junt ab una munió de fulles rodolant se 'n aná á parar al peu d' una font en un bassal d' aygua que 'n sorti com bacallá en remull... en les cantonades d' alguns carrers com si 's guarnissen embelats, s' axeca-

ven llates y s' estenien veles dessota un carretó tot encubertat de llauna, ab grans perols de groch llautó, rastrells de llanguets y alguns gots ab ses corresponents cullaretetes. vestit ab la bruseta curta y pantalons tot blau distintiu de fàbrica, un cabasset ab la minestra dins sota l'axella, un tapa-boques passat pel coll, depressa ab les mans dins les butxaques dels pantalons, y un cigarro del de setze encenentse y apagantse respectivament com una cuqueta de llum entre son mustacho y barba negra, atravessá per davant meu un treballador fentme lo saludo del pobre que consisteix en un «bon dia germá» y també doná 'l bon jorn, en catalá, al municipal de punt (encara que aquést era castellá) y d' un bot s' enfilá en un vagó dels del carrilet de Badalona que tot just comensava a tréurer fum per la xemeneya y a fer soroll de desferres.

En aquella hora (per mi la més hermosa) molta gent encara dormian, y no obstant los carrers vessaven de gent, les minyones ab los cistells; los pexeters ab les paneres al cap cubertes de gerdes fulles de col, penjant per les vores les arestes de la vermella llagosta barrejades ab les cames de pop y sipia; les floristes ab cóvons plens de flors d' hivern que feyen cap á la Rambla, y gent menestrals qu' anava á la feyna.

Vaig després passar per davant lo portal major de Santa Maria, y les botigues de roba d' aquella placeta ja s' havien obert, y semblava que 'l vent s' hi divertia fent boleyar d' aci y d' allá los calsetets y semarretes blanques, faxes y barretines vermelles penjades per les portes que servexen com d' aparadors... En la entrada d' aquell carrer quin nom per casualitat ara no recordo, però que segurament ja conixerán quin vull dir per lo nom ab que un-servidor lo batejo, «dels sabaters» per ésser molt abundant en éll la gent d' aquest ofici, s' hi havia instalat la castanyera ab la seua torradora, la cadireta do boga mitx esfilagarsada, una senalla de castanyes y moniatos, y á cada costat un parell de baylets de nás vermell y degotadis pel griso tallant que hi feya, atrets y encantats segurament per aquella olor que desprenien un parell de moniatos que s' escalivaven sobre la torradora acotxadets per un bocí de saca; .. vaig desfilir donchs per aquell carrer que jo 'n dich dels sabaters, sota aquella sortija de sabates de tota mena y fayssó com un encant d' exvots de cera, y entri en la esbarjosa plaça del Palau.

Després me cridá l' atenció un agrupament de gent enfavada en un barracot de fusta que 's nava cubrint de papers com si hi estenguessen bogada, .. m' hi vaig obrir pas y veusaquí ab que s' encantaven totes aquelles (podriem dir) criatures de Barcelona, ab los ninots d' uns desmoralisadors setmanaris, altres mes periódichs indecents y anticatólics.

Encara no havia jo arribat á la riva, quan m' adoni que sortia de la Mercé un combregá;... vaig acudirhi pera fer lo menys que tothom deuria fer, so es, flectar los genolls davant del Senyor y acompanyarlo un trós; mes, quan forem al carrer Ampla vaxaren dos carreters en oposada direcció, y sens interrompre la marxa ni llevars l' antipática gorra passaren per davant del Nostr' amo y com los porchs que may han regonegut á son pastor, tiraren amunt dexant esbravar de sa boca corrompuda un grunyeig ab fetor de fempta contra son Deu y Senyor...! (y axó que hi anaven soldats y municipals!...) y vaig pensar entre mí —Senyor, Senyor! aquesta Barcelona es lo mirall de la civilitació?..

ALBERT BARRIS.

Sils, 24 Octubre, 1896.

LO LLENYATAYRE

Llenyatayres d' exa terra bon feig ne porteu al coll; si us apena y afadiga be ho diu prou lo vostre front.

Les gotes que d' eil devellan totes son perletes d' or, cada gota una esmeragda, cada deu un ram de flors.

Cada bri de vostra carga sembla un llas de vostra amor y la gebra que en ells brilla fa vergonya als raigs del sol.

Los moxons vos acompanyan

ab son cant harmoniós, al pensar que 'n exes grelles van penjar son niu un jorn.

Llenyatayres d' exa terra porteu llenya á nostre foch, mantenint en la llar nostra lo caliu de nostre amor.

TEBOLL.

Se parla del retrato d' una dona molt lletja. —¿Que 't sembla?—preguntan á una amiga intima de la retratada.

—Qu' está divinament, te tanta semblansa, que fa por.

Va morir un subjecte que havia obtingut molts empleus y honor, á forsa de pidolar, y sos amichs van posar en sa tomba la següent inscripció:

«Aquest es l' únich lloch que ha ocupat sense que 'l pidolés.»

Un fart que ha sigut convidat en un sopar, esclama á cada plat que li presentan:

—¡Oh! Aquest es lo meu plat preferit!
—Digui;—li pregunta un dels convidats —¿quins son los que no son preferits per vosté?
—Solsament los plats vuyts!

EPÍGRAMES

—¡Quina lluyta he tingut. Justal m' he batut ab un lleó!
—¿Y no t' ha devorat?
—No, no devoran 'ls de fusta.

Un jove molt lleig digué a sa promesa al renyir:
—Ara crech lo que 'm van dir, que te dos casas vosté.
—¿Dos casas?—la noya llesta contestá ab certa ironía.
Vosté las desitjaría per no exí al carré ab aquésta.

XIRIBIRIBICH.

CARTES DE FORA

Senyor Director de LA BARRETINA. Tarrassa, 23 Janer de 1897.

Molt apreciat senyor: Permetim que avuy que 'm vaga, li envihi quatre paraules per manifestarli que V. feu molt be de insertar en lo nombre 205 aquella mosca d' ase sobre assumptos de aquesta industrial ciutat. Tots sabém que 'ls pobles tenen los governants que 's mereixen, y per xó resulta certa la diferencia que V. indica entre Vich y Tarrassa; puig aquélla te majoría d' habitants que son or macís, comparats ab la majoría dels tarrassenchs que... no vull dir lo que son.

En prova d' axó, que, si bastan dos botons per mostra, aquí van: Fa cosa d' uns quinze dies que va morirse un dels quefes dels h... y volía (segons diuen la gent) dexar en testament que cremessin son cadáver, pro com no es permés tal disbarat, va ordenar que 'l seu enterro fos civil. Axis se feu un diumenge á la tarde ab nombrós y estrany seguiment com se suposa; y casualment va recórrer los carrers més céntrichs y transitats per fe 'l camí més curt, segurament (?). Ademés, entraren (perque no feya les 24 hores de la defunció) la caixa sobre 'l cotxe y la comitiva detrás, dintre el cementiri católich. Allí alguns enllustrats baladrejaren ab més ó menos prudencia...; pro lo mestre laich no pogué aguantarse 'ls disbarats contra 'l clero. Al dilluns matí dos homes á pes de brassos trasladaren la caixa mortuoria cap al cementiri civil, (havian passat ja les hores per pogué fe 'l colgat corresponent.) Del tal quefe no 'n parlo més, porque Déu l' hagi

perdonat. Are del mestre laich, diuhem que ell y son pare compran terrenos qu' eran dels pagesos, que no han pogut pagá les contribucions. ¡Bon profit!

També sabrá que hi ha gent més ó menos mansa que fa guerra á la premsa católica y protegeix descaradament els paperots bruts que s' escampan per la ciutat á carretades. Ab los diners malgastats per aquest istil n' hi hauria per empedrar cinquanta carrers sens tenir necessitat de acudir als fondos municipals. Aquí los pochos que fan bondat de la bona son aburrits y motejats y passan unes coses que ¡Deu n' he tinga pietat!

Per últim li diré, sens cap mica de exageració que, si totes les ciutats de Catalunya fossin tant males cristianes com es aquesta, potser prompte cauria foch del Cel sobre d' elles, com á Sodoma y Gomorra; y allavors per governants tindria merescudament dimonis.—En tot lo que he dit, no intento parlar mal de ma estimada pátria, sino que declaro la malaltía de mos germans pera que 'ls homens nobles y caritatius ens encomanin á Deu, y 'ns donguin un bon remey si poden.

Entre tant, senyó Director, disposi de S. S. S.

UN TARRASSENCH.

TRENCA-CLOSCAS

XARADA

Diu que D.^a tres segona, aquella qu' es tant dos hu, se va trobar tu per tu ab la total sa minyona. Total, diu, l' hem feta bona!... Lo hu, quatre, tres, l' Anton... quin xicot mes tocason! ha dexat fugí hu, contesta rient sen la tot y molt llesta. quatre dos l' altre li don.

MINGU CIBADES D' ORDIS.

ROMBO

.....

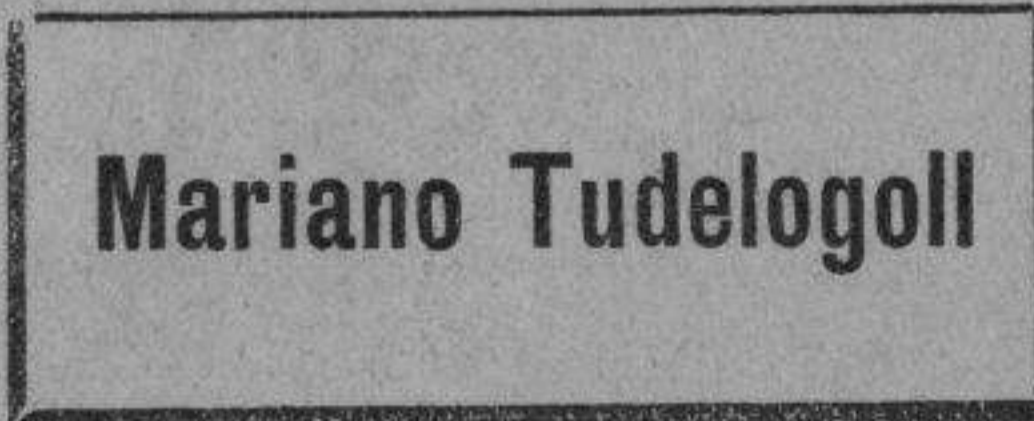
1.ª ratlla, Consonant.—2.ª, A Barcelona n' hi ha.—3.ª, En Calsas ne te á la Barretina.—4.ª, Per Girona 'n passen.—5.ª, Vocal.

PEPET TRENCACLOSCAYRE.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1 2 3 4 5 Santuari catalá.
3 2 1 5 Desperdici.
3 2 4 Senyal de que no plora.
2 3 Foble bíblich.
3 No tothom sap dirho.

TARJETA

Formar ab aquestes lletres lo nom de dos pobles catalans.

PELACANYAS.

GEROGLIFICH

1 } A
NOY }
: X

1 Alfonso XIII.

SUVRISENTI.

(Les solucions en lo número vinent.)

Solucions als Trenca-closques del número passat.

Xarada: Lluer.

Acróstich quadrat: C A S A
A R A L
S A L A
A L A S

Logogrifo numérich: Portugal.

Targeta: St. Pere Apostol. St. Joan Batista.

CORRESPONDÈNCIA

Un empleat: No fa prou la Nunciatura.—Narcís del Toro; No va.—Dr. ab pega: Te poch interés.—Noy de casa: Ha tingut de retrassarse y es llástima, porque ja no ve á tom. Miri de reproduhirlo apropiat al temps.—Un fuster: N' aprofitaré algun.—3 Sas 3: Miraré de compláurel.—Un de no gayre sabi: Home: procuri serho més en lo qu' escríu, y 'l serviré de gust.—Vicens Masclé: Encara no tots fan prou: però no 's desanimi.—Damiá Estudiant: Anirá lo primer.—I. V. P.: Diu S. Abó que pot dexar l' encàrrech á la Redacció.—Pi barbé del Mercadal: Aprofitaré quelcom.—Un cantant mut: Sovintegi 'ls envios.—R. S. T: Ne retocaré algun.—Laureneta fa istiu:

Ens agradan les descripcions mes realistes.—Xupinet: Van be.—A. Mundet: Per aquesta vegada no 'l podém complaure: de valents es no desmayar.—Refla Fluviots: Si n' envia mes, miraré d' espigolarne alguns perque pòchs fan pesa.—Pere Pio Pau: Anirá a'guna faulta.—F. F: Perfeccionis en la versificació.—Un velocipedista: Sortirán quan los toque.—Un altre P. D. D' alló que 'ns deya, envihi que may fan nosa.—Un tarrasench: La publicarem desseguida si hi cap.—J. Mistos de Mollet: Esperant torn.—Un urgellés: no fa prou.—Lenam Teneb: Viscau molts anys.—Un cassador per casar: Te poch interés pels que no tastarem los conills.—J. Garcés C, J. Ximó: n' aprofitaré alguns.—A. P. E.: No fa per casa.—J. F. Ll. G. J: anirá si Deu ho vol.—J. C. Estel y C.: No va.—Un betas y fils: L' endevinalla anirá y compri una ortografia.—Saldoni del café: Noy quina lletra semblan cuets.—Un cantant mut: Guardém las voras del foch.—Pardal novell: S' ha salvat un rombo.—Damiá estudiant: Vagi estudiant.—Un criat del seu amo: Veurém d' insertarho.—Noy del Font: No fá.—Llepa y no moseguis: Tampoch.—Tomás Serra y Manol: Insertaré un quadro y un rombo y axó

que n' estém fins al cap de munt.—Jaumet d' Urgell: No podém servirlo.—J. Areng y Jacov: Será un altre dia.—Un católich, Gracia: Tenim la almoyna de 5 pecetes que guardaré fins y tan que publicada la resolució que prengui la Redacció respecte á la manera de portar á cap tan piados acte, V. 'ns digui si s' hi adhereix.—Xiripas: va y no va, ¿no sé si 'ns entent?—Joseph Fábregas: per are no 'l podém complaure, ben comensat pro mal acabat.—Canalista Bergadá: molt adovat anirá com á vora del foch: está encara dins la closca vosté.—Jota, Sardana y Polka: No podém servirlo.—Un cantant mut: De la ratallada ha quedat l' intringulis y lo rombo.—Pau Mil: Axó d' enviá xaradas y logogrífichs sense la solució no val.—Escanya-veyas: No va.—Solon: S' ha salvat una xarada.—Pep filosof: Será servit quan se puga, no tot ey!—Lo sabater de ca 'l Negre: Anirá alguna cosa.—H. P. y D.: Aquel camí no fila.—Un pí d' aprop de Reixach: Casi tot anirá y s' el felicita per la lletra.—Nerón: Aceptat perque no volém rebre.

Estampa LA CATALANA. Dormitori de Sant Francesch. 5.

DEL NATURAL

Ay quina delicia
son los reporters
¡quins motllos més macos
de fer patrioters! (ó diners).

Puig creuen, y escoltan,
á qui res li va
y tapan la boca
del poble pagá.